

Ulosautto

Konttausasento on eduksi ponnistusvaiheessa, jos odotettavissa on iso tai äidin edellistä selvästi suurempi vauva. Luisen lantion tilavuus on kontallaan ollessa suurimmillaan.

Jos **perineum vaikuttaa periksiantamattomalta**, myötäämättömältä tulee ponnistusasentoa muuttaa. Tällaisessa tilanteessa on vauvan pään tai hartioiden tarjonnassa jotakin, jonka on muututtava, jotta se voi syntyä. Asennon vaihto voi auttaa tässä.

Jos sikiön **pään syntyminen pysähtyy** kun päälaki on näkyvässä, tulisi äidin ponnistusasentoa vaihtaa. Kontalleen kääntäminen on eduksi tässäkin tilanteessa. Jos sikiön pää ei äidin työntäessä lähde syntymään päälakea pidemmälle on sikiön asennossa synnytyskanavassa jotakin poikkeavaa ja tällainen tilanne enteilee myös hartioiden tiukkuutta tai jopa dystokiaa. Asiaan kannattaa pyrkiä vaikuttamaan jo ennaltaehkäisevästi. Kontalleen kääntäminen ja äidin polvillaan askeltaminen eteen ja taakse usein auttaa päätä syntymään ja ehkäisemään tiukkoja hartioita.

Sama polvilleen kääntäminen ja polvilla askeltaminen on hyväksi myös jos **hartiat ovat tiukassa**. Pään synnyttyä on odotettava rauhassa ennen hartioiden synnyttämistä. Hartioiden on ehdottomasti oltava anterior-posterior suunnassa eli suorassa mitassa ennen kuin niitä aletaan auttaa ulos. Jos hartioita aletaan synnyttää sikiötä päästä vetämällä ennen kuin hartiat ovat tehneet rotaationa loppuun asti, voidaan aiheuttaa hartian kiilautuminen symfyysin taakse.

Hartioita autettaessa sikiön päästä vetämistä ja kaulavaltimoiden painamista tulee välttää. Hartioita autettaessa tulee kättilön ehdottomasti tietää, missä suunnassa sikiön selkä on, sillä sikiön pään kiertäminen 180 astetta voi olla vahingollista. Jos tähän virheelliseen asentoon yhdistetään vielä kaulan venytys, on kaulahermosten venyntyminen ja jopa vaurioituminen erittäin todennäköistä.

Avonainen tarjonta harvoin aiheuttaa ongelmia synnytyksen edistymisen suhteen, jos sikiön pää on nuokkuryhdissä eli flexiossa. Ongelmia synnytyksen edistymisessä on usein niissä tapauksissa, joissa sikiö on avonaisessa tarjonnassa ja sen pää on oikoryhdissä eli deflexiossa. Kun avonainen tarjonta todetaan voi sikiötä koettaa saada asettumaan lantioon uudelleen niin, että tarjonta muuttuu oikeaksi. Sikiötä voi nostaa varovasti ylös lantiosta äidin ollessa kontallaan rintakehä lantiota alempana. Sikiön noustessa fundusta kohti voi äiti kääntyä makaamaan kyljelleen sille puolelle, jonne sikiön on luonnollisempaa asettua. Kyljellään maataessa äiti itse tai kättilö voi silitellä sikiötä kääntymään selkä äidin alemmaa kylkeä päin, normaaliin tarjontaan. Avonaista tarjontaa voi yrittää kääntää normaaliksi niin kauan kuin pään saa nostettua ylös lantiosta. Avonaisen tarjonnan löytäminen ulko- ja sisätutkimuksella mahdollisimman ajoissa on siis tärkeää.

Pään syntymistä tulee tarvittaessa kontrolloida kädellä. Päästä tulee tukea hellästi mahdollisimman laakealla otteella. On aina pidettävä mielessä, että ote on sikiön hauraassa päässä, jonka kallon luut ovat vielä painuneina limittäin. Ote ei saa olla traumaattinen sikiölle eikä se saa estää päätä tekemästä oikeita kierto- ja kiertoliikkeitä. Häpyhuulten koskemista ja venyttämistä tulee välttää sen kivuliaisuuden ja tarpeettomuuden vuoksi. Niihin koskeminen lisää myös repeämien riskiä. Välilihaa tulee tukea hoitosuosituksen mukaisesti.